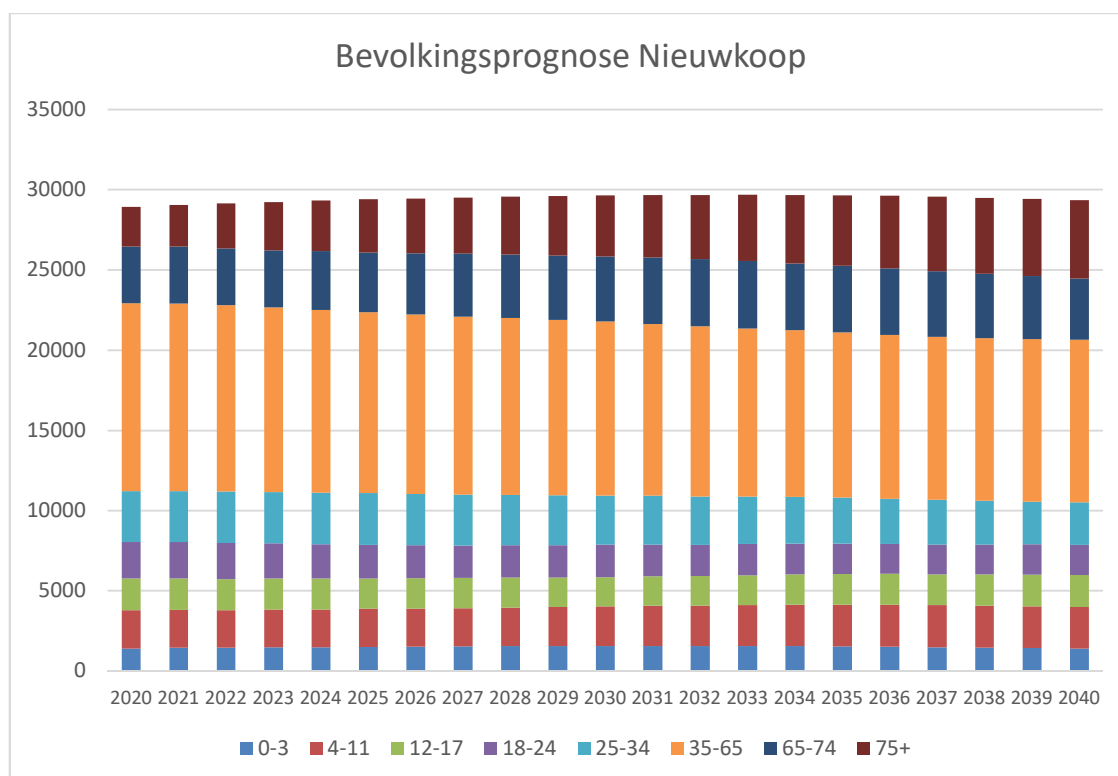

Bijlage 1: relevante ontwikkelingen en prognoses

Demografie

De provincie Zuid Holland maakt iedere drie jaar een woningbehoefteraming. Dit is een demografische prognose bedoeld als "neutrale" kwantitatieve basis voor het provinciale woningbouwbeleid. Daarbij geeft deze prognose ook een indicatie van de verwachte ontwikkelingen in zorgbehoefte.

Bron: Woningbehoefteraming 2019, Provincie Zuid-Holland

De vergrijzing is in het plaatje duidelijk zichtbaar. Het aantal ouderen neemt de komende decennia fors toe. Dit betekent ook dat het beroep op ondersteuning vanuit de Wmo verder zal toenemen. Het aantal jongeren blijft volgens deze prognose stabiel.

Deze prognose is bedoeld voor het ramen van woningbehoefte houdt geen rekening met realisatie van nieuwbouw.

Leerlingenprognose

Ten behoeve van het onderwijsbeleid op gemeentelijk niveau zijn voor de gemeente Nieuwkoop prognoses opgesteld van de leerlingenaantallen in het basis- en voortgezet onderwijs voor de periode 2019 tot en met 2039. Er zijn prognoses gemaakt voor het scenario waarbij het minimum aan woningbouwplannen gerealiseerd wordt en waarbij het maximum aan woningbouwplannen gerealiseerd wordt. In deze bijlage presenteren we alleen de cijfers voor de 'basisgeneraties' voor

het basis- en voortgezet onderwijs. Voor het bieden van jeugdhulp is de woonplaats primair bepalend, niet de school waar de leerling naartoe gaat. Voor het basisonderwijs is er geen groot verschil tussen de basisgeneratie en de daadwerkelijke leerlingenaantallen, aangezien de meeste Nieuwkoopse kinderen naar Nieuwkoopse scholen gaat. Voor het voortgezet onderwijs is dat verschil juist heel groot, omdat het merendeel van de Nieuwkoopse kinderen in het voortgezet onderwijs buiten de gemeente op school zit.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2029	2034	2039
BO basisgeneratie (4-11) min	2481	2501	2521	2535	2544	2560	2565	2616	2528	2469
BO basisgeneratie (4-11) max	2481	2501	2520	2544	2576	2616	2646	2802	2829	2761
VO basisgeneratie (12-16) min	1612	1565	1502	1456	1480	1455	1443	1431	1500	1440
VO basisgeneratie (12-16) max	1612	1565	1502	1460	1495	1485	1480	1509	1585	1598

Bronnen:

- Leerlingenprognose en ruimtebehoefte basisonderwijs 2019, Variant woningbouw minimaal
- Leerlingenprognose en ruimtebehoefte basisonderwijs 2019, Variant woningbouw maximaal
- Leerlingenprognose en ruimtebehoefte voortgezet onderwijs 2019, Variant woningbouw minimaal
- Leerlingenprognose en ruimtebehoefte voortgezet onderwijs 2019, Variant woningbouw maximaal

Deze prognoses zijn met name relevant voor de inkoop van jeugdhulp. De ontwikkeling van het aantal kinderen en jongeren is mede bepalend voor de verwachte volumeontwikkeling in de jeugdhulp. Deze gegevens worden daarom meegenomen in het inkoop van de bundel Jeugd.

Belangrijke kanttekening daarbij is dat de ontwikkelingen in demografie maar voor een klein deel de volumeontwikkeling in de jeugdhulp kunnen verklaren. Tussen 2015 en 2017 is het aantal jeugdigen dat jeugdhulp krijgt landelijk met ongeveer 12% toegenomen, blijkt uit een analyse van het ministerie van VWS (Eindrapportage Analyse volume jeugdhulp, VWS). Volgens deze analyse is een groot deel van de volumetoename toe te schrijven aan de toename van de cliënten die door (lokale) wijkteams worden geholpen. In hoeverre deze trend zich in de toekomst voortzet is lastig te voorspellen.

Prognose ouderen met dementie

Op basis van voorspellingen van de toekomstige landelijke bevolkingsopbouw is een prognose gemaakt van het aantal mensen met dementie in de toekomst. Deze berekening is gemaakt door ABF Research in opdracht van Alzheimer Nederland. In onderstaande tabel geven we de prognose voor de gemeente Nieuwkoop.

	2018	2020	2025	2030	2040	2050
Aantal ouderen met dementie in de gemeente Nieuwkoop	420	470	600	750	1100	1300

Bron: Factsheet 'Mensen met dementie per gemeente', Alzheimer Nederland, 1-11-2018

Deze prognoses zijn met name relevant voor de verwachte ontwikkelingen in de ondersteuning van ouderen in het kader van de Wmo. Meer specifiek op de ontwikkeling van het volume van onder meer dagbesteding, begeleiding en mantelzorgondersteuning dat door de gecontracteerde

aanbieder geleverd wordt. Deze gegevens worden daarom meegenomen in het inkoop van de bundel Zorg en ondersteuning.

Daarnaast betekent dit naar verwachting ook een toenemend beroep op (welzijns-)voorzieningen in de bundel Basis en preventie. Bij de doorontwikkeling van die bundel is er dan ook specifieke aandacht voor de toename van dementie-gerelateerde problematiek. Dat zou bijvoorbeeld de vorm kunnen krijgen van een project of traject gericht op het realiseren van een 'dementievriendelijke gemeente' en het bijdragen aan de ketenzorg dementie. Maar ook het afleggen van welzijnsbezoeken aan ouderen (in combinatie met de 'wooncoach') kan een belangrijke bijdrage leveren aan het vroeg signaleren van problematiek en het stimuleren en ondersteunen van inwoners om zelf ook tijdig keuzes te maken of maatregelen te nemen die grotere problemen op termijn kunnen voorkomen.

Prognose ouderen met mobiliteitsbeperkingen

ActiZ en ANBO hebben onderzoek gedaan naar de woon-/investeringsopgave van gemeenten. Onderdeel van dit onderzoek is een prognose van het aantal ouderen met mobiliteitsbeperkingen. Deze is ook relevant voor de vraag naar ondersteuning en voorzieningen. Denk aan woningaanpassingen, mobiliteitsvoorzieningen en vervoer.

Leeftijdsgroep	65-75	75-85	85+	Totaal
2020	360	540	160	1.060
2040	410	1.070	480	1.960

Bron: Sinfore heeft voor ActiZ en de ANBO een analyse gemaakt op basis data uit verschillende bronnen. De prognose van het aantal ouderen met mobiliteitsbeperkingen is gemaakt door CBS gegevens voor algemene bevolkingsprognose te combineren met prognoses van het Planbureau voor Leefomgeving (PBL) en gegevens uit eigen onderzoek van ActiZ. ActiZ heeft eerder uit regionale gegevens berekend dat gemiddeld 10% van de 65-75-jarigen en 30% van de 75-plussers te maken heeft met mobiliteitsbeperkingen.

Deze prognose is vooral relevant voor de verwachte ontwikkeling in de vraag naar Wmo voorzieningen die mensen kunnen ondersteunen bij hun mobiliteitsbeperking. Denk aan woningaanpassingen, mobiliteitshulpmiddelen, vervoer. De prognose kijkt vrij ver vooruit, dus het is lastig om hier voor de inkoop van zorg en ondersteuning conclusies aan te verbinden. Bovendien blijft de verstrekking van Wmo voorzieningen (HH, hulpmiddelen, woningaanpassingen, vervoer) straks buiten de integrale contractering van Zorg en ondersteuning.

Binnen de bundel Basis en preventie kan er overigens wel geanticipeerd worden op deze ontwikkeling. Denk bijvoorbeeld aan valpreventie of het opzetten van kleinschalige vervoersvoorzieningen. Een gebrek aan mobiliteit vergroot bovendien de kans op eenzaamheid. Ook hier kunnen de preventieve welzijnsbezoeken een belangrijke functie vervullen. Kleine mobiliteitsbeperkingen worden bij ouderen doorgaans niet minder. Het vroegtijdig maken van keuzes kan grotere problemen op termijn voorkomen.

Jeugdhulpgebruik in Nieuwkoop

Het Nederlands Jeugdinstituut (NJI) heeft in 2018 onderzoek gedaan naar het jeugdhulpgebruik in de regio Holland Rijnland. Er is ook gekeken naar de afzonderlijke gemeenten in de regio. Voor Nieuwkoop zijn dit de belangrijkste bevindingen:

- Het percentage jeugdigen met ambulante jeugdhulp is in Nieuwkoop (11,6%) hoger dan het landelijk gemiddelde (10,6%).

- Het percentage jeugdigen met Jeugdhulp met verblijf is in Nieuwkoop lager (1,1%) dan landelijk gemiddeld (1,3%).
- Het feitelijk jeugdhulpgebruik is in Nieuwkoop niet significant hoger dan verwacht op basis van de sociaal-demografische kenmerken¹.
- In Nieuwkoop zijn relatief veel langere jeugdhulptrajecten (1 tot 2 jaar en 2 tot 3 jaar).
- Het percentage verwijzingen naar een vorm van jeugdhulp vanuit gecertificeerde instellingen ligt in Nieuwkoop hoger dan het landelijk gemiddelde (14% versus 9%). In Nieuwkoop worden er minder jeugdigen door de huisarts verwezen naar een vorm van jeugdhulp dan landelijk. De Jeugd- en Gezinsteams zijn de grootste verwijzer in Nieuwkoop.
- De stapeling van hulp² is in Nieuwkoop lager dan landelijk gemiddeld.
- Het percentage herhaald beroep op jeugdhulp is in Nieuwkoop lager dan landelijk gemiddeld.

Bron: Zorggebruik nader bekeken: Vraag en aanbod in de jeugd hulp in Holland Rijnland. Deelrapportage gemeente Nieuwkoop, NJi, 2018

In de rapportage voor de regio als geheel stelt het NJi dat de bevindingen uit het onderzoek voldoende aanknopingspunten bieden voor het verbeteren van het jeugdhulpaanbod. Zo is het bijvoorbeeld goed om aandacht te hebben voor de rol en de invulling van de Jeugd en gezinsteams (JGT's), maar ook voor de rol die andere verwijzers naar jeugdhulp spelen. Ook strekt het tot de aanbeveling om meer zicht en grip te krijgen op de invloed van maatschappelijke ontwikkelingen als de toenemende prestatiedruk op jongeren en de invloed van sociale media. We lijken als samenleving intoleranter te zijn geworden tegenover afwijkend gedrag en mogelijk speelt dit in bepaalde subculturen een grotere rol. Ook is samenwerking en afstemming nog niet altijd vanzelfsprekend. Met name tussen aanbieders onderling (ook uit verschillende sectoren) en tussen het voorliggend veld (JGT's, CJG, scholen, kinderdagverblijven) en jeugdhulpaanbieders kan de samenwerking nog beter. In het werken met de outcome-indicatoren en het benutten van deze gegevens voor het maken van kwaliteitsverbeteringen valt nog winst te behalen.

Een aantal van deze aanbevelingen heeft mede geleid tot de keuze om integraal te willen inkopen en daar een lumpsumbedrag tegenover te stellen (aandacht voor de rol van JGT/toegang, samenwerking tussen aanbieders onderling, samenwerking met voorliggend veld en monitoring door middel van outcome-indicatoren).

Marktanalyse

Met het oog op de inkoop van Jeugdhulp voert adviesbureau EHdK een marktanalyse uit voor de gemeente Nieuwkoop. Doel van de analyse is om (potentiele) inschrijvers zo gedetailleerd mogelijke informatie te geven over het historische en huidige zorggebruik in de jeugdhulp zodat zij een reële inschrijfprijs kunnen bepalen. Het helpt ons als gemeente om beter inzicht te krijgen in het zorggebruik en de daaraan gerelateerde kosten. EHdK voert de analyse uit met brongegevens van de TWO. De informatie die zal worden opgeleverd is:

- Financiële ontwikkeling van de zorgkosten per perceel over de periode 2015 t/m 2019 en de verwachting voor 2020 en 2021;
- Financieel overzicht van de ontwikkeling van de zorgkosten over de periode 2015 t/m 2019 en een prognose voor 2020 en 2021 per perceel per zorgaanbieder
- Geanonimiseerd overzicht per cliënt en per product met start- en eventuele einddatum binnen de percelen met eenheid (uur, dagdeel, etmaal), aantal, tarief en zorgkosten.

¹ Het NJi kijkt hierbij naar factoren waarvan bekend is dat ze samenhangen met de prevalentie van problemen en met het gebruik van jeugdhulp. Het objectief verdeelmodel dat gebruikt wordt voor de verdeling van het jeugdhulpbudget over gemeenten werkt ook met een aantal van deze factoren, bijvoorbeeld het aantal eenoudergezinnen en het aantal gezinnen in de bijstand.

² De stapeling van jeugdhulp: Het aantal verschillende soorten jeugdzorg die jeugdigen in de verslagperiode hebben ontvangen. Hierbij kunnen de verschillende vormen van jeugdzorg zowel gelijktijdig als na elkaar hebben plaatsgevonden.

- Geanonimiseerd overzicht PGB per cliënt met verstrekt budget per functie voor 2019 en de prognose voor 2020. Inclusief doorlopende verplichting naar 2021.
- Overzicht van de functies, de kosten, het aantal FTE en de zorgaanbieders in de huidige Jeugd – en Gezinsteams (JGT's).

De analyse is nog niet afgerond, maar eerste tussenrapportage is ambtelijk al besproken. Onderstaand is een voorbeeld van het soort informatie dat hieruit naar voren komt.

ANALYSE I | De verhoudingen tussen de uitgaven en cliënten in de vier verschillende percelen, wijken tussen 2018 en 2019 niet significant van elkaar af

